

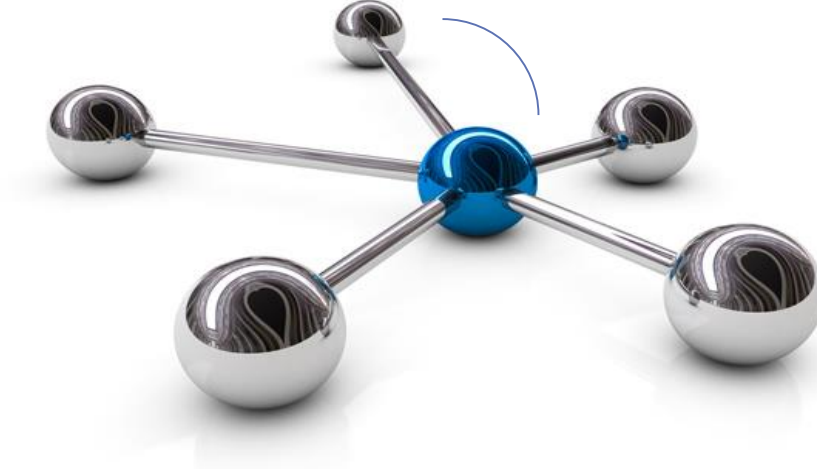
Kişisel Verilerin Korunması

...

Kişisel Verilerin Korunması

Dr. Öğr. Üyesi Sezercan Bektaş
Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Hukuk ABD.
sezercanbektas@sakarya.edu.tr
0 555 333 23 42

Kişisel Veri Nedir?

Kimliği belirli ve belirlenebilir bir gerçek kişi hakkındaki tüm bilgiler **kişisel veridir**.

Gerçek kişinin kimliğinin kesin teşhisini sağlayan veriler

[ve]

Gerçek kişinin fiziki, ailevi, vb. özelliklerini içeren veriler kişisel veridir.

*Kişinin adı – soyadı,
Kişinin kimlik numarası,
Konum verileri,
E – posta adresi,
Kişiyeye ait fiziksel, fizyolojik,
genetik, ruhsal, ekonomik,
kültürel veya toplumsal kimliğine
özgü veriler,
Kayıtlı olduğu sivil toplum
kuruluşları vb...*

Kişisel Veri Nedir?

Bu halde gerçek kişi ile ilişkilendirilebilen her türlü veri kişisel veridir. Diğer bir ifade ile gerçek kişi ile ilişkilendirilmesi sonucu kişinin tanımlanabilir olmasını sağlayan her türlü veri, kişisel veridir.

-Peki ölmüş kişiye ait veriler kişisel veri midir?

Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kararı [18.09.2019 T., 2019/273 K.]:

- «6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 3 üncü maddesinde ilgili kişinin “kişisel verileri işlenen gerçek kişi” olarak tanımlandığı, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 28 inci maddesinde ise kişiliğin, çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu anda başladığı ve ölümlle sona erdiği hükmünün yer aldığı, Kanunun 11. maddesine göre ilgili kişinin kendisi ile ilgili kişisel veriler hakkında bilgi talep edebileceği, hususları bir bütün olarak değerlendirildiğinde; talep edilen kişisel verilerin talep eden gerçek kişiye ilişkin olmaması ve **ölmüş kişiye ait olması sebebiyle** talebin, Kanunun 11. maddesi kapsamında bir talep olarak değerlendirilmeyeceği, kanısına varıldığından bu hususta 6698 sayılı Kanunun kapsamında yapılacak bir işlemin olmadığına karar verilmiştir.»

Kişisel Veri Nedir?

Uyarı!!!

Ölmüş kişinin verisi; ölen kişi açısından kişisel veri değildir ancak yakınları için ölmüş kişiye ait veriler, o kişiler ile ilişkilendirildiği ölçüde kişisel veri haline dönüşebilir.

Örneğin, anne – baba adı kişisel veridir. Anne- baba vefat etmiş olsa bile o gerçek kişinin kişisel verisi olmaya devam edecektir.

Kişisel Verilerin Korunması

T.C. Anayasası'nın, «**Kişinin Hakları ve Ödevleri**» bölümünde yer alan, «**Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması**» başlıklı 20. maddesinde, kişisel verilerin korunması bir temel hak ve hürriyet olarak koruma altına alınmıştır.

Bu hak kapsamında kişi kişisel verileri hakkında;

- 1.Bilgilendirme,
- 2.Bu verilere erişme,
- 3.Bu verilerin düzeltilmesi,
- 4.Bu verilerin silinmesi,
- 5.Amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenme hakkına sahiptir.

Anayasa m.20/3: «Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.»

Kişisel Verilerin Korunması

KİŞİSEL VERİLERİ İŞLENMESİ NEDİR?

Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla **elde edilmesi,**

kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi,

yeniden düzenlenmesi,

açıklanması, aktarılması,

devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder.

Anayasa m.20/3: «Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.»

Kişisel Verilerin Korunması

SİZ ŞİRKET OLARAK KİŞİSEL VERİ İŞLİYOR MUSUNUZ?

❖ Anayasamıza göre kişisel veriler ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir.

Kişisel veriler:

1. Kanunda öngörülen hallerde

[Veya]

2. Kişinin açık rızası ile işlenebilir.

Anayasa m.20/3: «Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.»

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

Kişisel Verilerin Korunması

Anayasa'nın 20. maddesi gereğince kişisel verilerin korunması hakkında, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu , 07.04.2016 tarihi itibariyle Türk hukuk hayatına girmiştir.

Bu Kanunla, kişisel verilerin işlenmesi, aktarılması gibi hususlar ilk defa hukukumuzda düzenlenmiştir. Verilerin korunması hususunda regülasyon sağlanabilmesi için ise **Kişisel Verilerin Koruması Kurumu ve Kurulu** oluşturulmuştur.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu(KVKK) Kapsamı:

Gerçek kişilerin kişisel verilerinin korunması amacıyla, bu verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacaktır.

«Kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.» (m.2)

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu(KVKK) kapsamında şu teknik ifadelerin tanımlanması gerekmektedir (m.3):

- (1) Veri sorumlusu:** Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan **gerçek veya tüzel kişiyi** ifade eder.
- (2) Veri işleyen:** Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Örneğin; Bir şirketin verilerini sakladığı bulut hizmeti sağlayıcısı; şirketin muhasebecisi vb...

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

(3) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı ifade eder.

Buna göre açık rıza:

(a) Belirli bir konuya ilişki olmalı,

(b) Bilgilendirmeye dayanmalı, [*veri sorumlusunun kimliği, veri işleme amacı, hangi tür verilerin toplanacağı ve kullanılacağı, rıza geri alma hakkının mevcut olduğu, otomatik karar almaya konu olacaksa buna ilişkin bilgi, yurt dışına aktarım halinde uygunluk kararı ve gerekli önlenmelerin bulunmaması halinde söz konusu olabilecek riskler*]

(c) Rıza özgür iradeyle açıklanmış olmalıdır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

(4) Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini ifade eder.

(5) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini ifade eder.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

(6) Veri sorumluları sicil bilgi sistemi (VERBİS):
Veri sorumlularının Sicile başvuruda ve Sicile ilişkin ilgili diğer işlemlerde kullanacakları, internet üzerinden erişilebilen, Başkanlık tarafından oluşturulan ve yönetilen bilişim sistemini ifade eder. (Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik)

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

Kişisel Verilerin İşlenmesi için Genel İlkeler(m.4)

(1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.

c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.

ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.

d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENME ŞARTLARI

Özel nitelikli olmayan kişisel verilerin işlenmesi ile özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi kanunda farklı rejimler ile düzenlenmiştir.

ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİ

Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENME ŞARTLARI

ÖZEL NİTELİKLİ OLMAYAN KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ

KURAL:

Kişisel veriler ilgili kişinin **açık rızası olmaksızın** işlenemez.

Açık Rıza Aranmadan Kişisel Verilerin İşlenebildiği Haller:

- a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
- b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.
- c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.
- ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
- d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.
- f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENME ŞARTLARI

ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENME ŞARTLARI

KURAL:

ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLERİN İLGİLİNİN **AÇIK RIZASI OLMAKSIZIN İŞLENMESİ** YASAKTIR.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.

Özel nitelikli verilerden, sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, **kanunlarda öngörülen hâllerde** ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VEYA ANONİM HÂLE GETİRİLMESİ (m.7)

Bu Kanun ve ilgili diğerk kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, **işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.**

[Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini ifade eder.]

- Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğerk kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.
- Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

VERİ SORUMLUSUNUN AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

- a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
- b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı,
- ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
- d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları, konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

İLGİLİ KİŞİNİN HAKLARI (m.11)

Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini **öğrenme**,
- b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin **bilgi talep etme**,
- c) Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların **amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme**,
- ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı **üçüncü kişileri bilme**,
- d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların **düzeltilmesini isteme**,
- e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde **kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme**,
- f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı **üçüncü kişilere bildirilmesini isteme**,
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin **kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme**,
- ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle **zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme**, haklarına sahiptir.

VERİ GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLER

❖ **Veri sorumlusu;**

- a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
- b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

❖ **Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, yukarıda belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.**

❖ **Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.**

VERİ GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLER

Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en **kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir**. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

VERİ SORUMLUSUNUN ALMASI GEREKEN TEDBİRLER

İDARİ TEDBİRLER

- (1) Kişisel Veri İşleme Envanteri Hazırlanması
- (2) Kurumsal Politikalar (Erişim, Bilgi Güvenliği, Kullanım, Saklama ve İmha vb.)
- (3) Sözleşmeler (Veri Sorumlusu - Veri Sorumlusu, Veri Sorumlusu - Veri İşleyen Arasında)
- (4) Gizlilik Taahhütnameleri
- (5) Kurum İçi Periyodik ve/veya Rastgele Denetimler Risk Analizleri
- (6) İş Sözleşmesi, Disiplin Yönetmeliği (Kanuna Uygun Hükümler İlave Edilmesi)
- (7) Kurumsal İletişim (Kriz Yönetimi, Kurul ve İlgili Kişiyi Bilgilendirme Süreçleri, İtibar Yönetimi vb.)
- (8) Eğitim ve Farkındalık Faaliyetleri (Bilgi Güvenliği ve Kanun)
- (9) Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemine (VERBİS) Bildirim

VERİ SORUMLUSUNUN ALMASI GEREKEN TEDBİRLER

- ❖ **Kişisel veri işleme envanteri:** Veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel veri işleme faaliyetlerini; kişisel veri işleme amaçları ve hukuki sebebi, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami muhafaza edilme süresini, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandırdıkları envanteri,
- ❖ **Kişisel veri saklama ve imha politikası:** Veri sorumlularının, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi belirleme işlemi ile silme, yok etme ve anonim hale getirme işlemi için dayanak yaptıkları politikayı, ifade eder.

VERİ SORUMLUSUNUN ALMASI GEREKEN TEDBİRLER

- ❖ Veri sorumluları sicil bilgi sistemi (VERBİS): Veri sorumlularının Sicile başvuruda ve Sicile ilişkin ilgili diğer işlemlerde kullanacakları, internet üzerinden erişilebilen, Başkanlık tarafından oluşturulan ve yönetilen bilişim sistemini;
- ❖ Verbis'e kayıt: Kayıt yükümlülüğü altında bulunan veri sorumlularının Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslara uygun olarak yaptığı bildirim, ifade eder.

Uyarı!!!

Her veri sorumlusu VERBİS'e kayıt olmak zorunda olmayıp; VERBİS'e kayıt zorunluluğunun bulunmaması Veri Sorumlularına Kanunun yüklediği yükümlülüklerden muafiyet hakkı vermez.

VERİ SORUMLUSUNUN ALMASI GEREKEN TEDBİRLER

VERBİS KAYIT SÜRELERİ

- Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den çok olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları ile yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişi veri sorumlularının Sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için belirlenen sürenin 30.09.2020 tarihine,
- Yıllık çalışan sayısı 50'den az ve yıllık mali bilançosu 25 milyon TL' den az olup ana faaliyet konusu **özel nitelikli kişisel veri işleme olan gerçek ve tüzel kişi** veri sorumlularının Sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için belirlenen sürenin **31.03.2021** tarihine,
- Kamu kurum ve kuruluşu** veri sorumlularının Sicile kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeleri için belirlenen sürenin **31.03.2021** tarihine, uzatılmıştır.

VERİ SORUMLUSUNUN ALMASI GEREKEN TEDBİRLER

TEKNİK TEDBİRLER

- 1.Teknik Tedbirler
- 2.Yetki Matrisi
- 3.Yetki Kontrol
- 4.Erişim Logları
- 5.Kullanıcı Hesap Yönetimi
- 6.Ağ Güvenliği
- 7.Uygulama Güvenliği
- 8.Şifreleme
- 9.Sızma Testi
- 10.Saldırı Tespit ve Önleme Sistemleri
- 11.Log Kayıtları
- 12.Veritaskemeleme
- 13.Verit Kaybı Önleme Yazılımları
- 14.Yedekleme
- 15.Güvenlik Duvarları
- 16.Güncel Anti-Virüs Sistemleri
- 17.Silme, Yok Etme veya Anonim Hale Getirme
- 18.Anahtar Yönetimi

Kişisel Verilerin Korunması

Teşekkür ederim...

Dr. Öğr. Üyesi Sezercan Bektaş